

ГОЛОВНІ БУХГАЛТЕРСЬКІ НОВИНИ

- ТРАВНЯ -

Новина 1

Як звітувати щодо новоприйнятого працівника?

Податкові агенти та платники ЄСВ зобов'язані подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового місяця, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, контролерам за основним місцем обліку. Форму та Порядок його заповнення затвердили наказом Мінфіну від 13.01.2015 р. № 4.

Водночас працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням роботодавця, та повідомлення ДПС про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому КМУ (ст. 24 Кодексу законів про працю України).

Під час заповнення додатка 4ДФ «Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору» до Розрахунку графа 7 «Дата прийняття на роботу» заповнюється лише на тих фізосіб, яких приймали на роботу у звітному періоді (до пп. 2 п. 4 розд. IV Порядку).

Якщо працівника було прийнято на роботу в звітному періоді (наприклад 31 березня), а дохід нараховано і виплачено у наступному (наприклад 01 квітня), то дата прийняття на роботу (31 березня) не відображається при заповненні додатка 4ДФ до Розрахунку за той звітний період, в якому нараховано дохід працівнику.

Новина 2

Як підтвердити страховий стаж, отриманий до 1 січня 2004 року — ПФУ

У ПФУ зазначили, що періоди трудової діяльності та інші періоди, що враховувалися до стажу роботи для призначення пенсії до 01.01.2004 року, зараховуються до страхового стажу в порядку і на умовах, передбачених законодавством, що діяло раніше, на підставі документів, визначених Порядком № 637.

Згідно з ним основним документом, що підтверджує стаж роботи за період до впровадження персоніфікованого обліку у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, є трудова книжка.

Однак за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній стаж роботи встановлюється на підставі інших документів, виданих за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами.

Вимоги щодо реєстрації в державній службі зайнятості укладеного у письмовій формі трудового договору між працівником і фізичною особою (суб'єктом підприємницької діяльності без створення юридичної особи), були

передбачені ст. 241 Кодексу законів про працю України.

Згодом Інструкцію про порядок ведення трудових книжок працівників (в редакції на 27.06.2001) доповнили новим п. 2.20-1. Це дозволило фізособам - суб'єктам підприємницької діяльності без створення юрособи з правом найму, та фізособам, які використовують найману працю, пов'язану з наданням послуг робити записи до трудових книжок працівників про прийняття на роботу та звільнення з роботи відповідно до укладених з працівниками письмових трудових договорів, які зареєстровані в установленому порядку в державній службі зайнятості.

Новина 3

Особливості зняття з обліку фізосіб-незалежників

Адвокати, нотаріуси, арбітражні керуючі, виконавці, бухгалтери або інші фізособи, які здійснювали незалежну професійну діяльність, при її припиненні мають пройти процедуру зняття з обліку в контролюючому органі.

Це передбачено п. 65.10 ПКУ, а також відповідними порядками обліку платників податків та страхувальників.

Щоб бути офіційно знятою з обліку, особа повинна подати до ДПС за місцем податкового обліку заяву за формою № 8-ОПП та додати до заяви документи, що підтверджують припинення діяльності або зміну її форми. Це можуть бути витяги або записи з відповідного реєстру (наприклад, Єдиного реєстру адвокатів), а також документи, які свідчать про анулювання ліцензії, скасування дозволу чи сертифіката, що давав право на провадження цієї діяльності.

Після припинення незалежної професійної діяльності особа повинна сплатити всі податки, які виникли до дати припинення, а також подати відповідні звіти. Така норма закріплена у пп.65.10.4 ПКУ.

Якщо особа, яка припиняє діяльність, є платником ЄСВ, вона також повинна подати до податкової заяву за формою № 7-ЄСВ протягом 10 календарних днів із дати прийняття рішення про припинення. Однак якщо раніше вже було подано заяву за формою № 8-ОПП і до неї додано документи, що підтверджують припинення діяльності, повторно подавати заяву за формою № 7-ЄСВ не потрібно. У такому випадку датою її подання буде дата подання форми № 8-ОПП.

Після отримання документів податківці проводять перевірку правильності нарахування та сплати ЄСВ. Якщо платник погасив усі свої зобов'язання перед бюджетом, його офіційно знімають з обліку та вносять відповідний запис до реєстру страхувальників. Після цього особі надсилають повідомлення за формою № 10-ЄСВ.

Новина 4

Як фізособам сплачувати податок на нерухомість - ДПС

Фізичним особам податок на нерухоме майно нараховують органи податкової служби за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості та вручають їм податкові повідомлення-рішення. Сплатити визначену суму податку

на нерухоме майно громадянам необхідно впродовж 60 днів з дня отримання повідомлення - рішення. В поточному році громадяни сплачуватимуть податок на нерухомість за об'єкти, що були у володінні в 2024 році. Фахівці ДПС звертають увагу, що сплачувати податок на нерухоме майно зобов'язані лише ті фізичні особи, які володіють квартирою, квартирами, житлова площа яких перевищує 60 кв.м і будинку площею більше 120 кв.м. У випадку наявності об'єктів нерухомого майна різних типів податок сплачується за площу, що перевищує 180 кв.м., тобто податок нараховується лише на «зайві» квадратні метри.

Крім того, розрахована сума податку на нерухоме майно, збільшується на 25 тис. грн. за кожен об'єкт нежитлової нерухомості, загальна площа яких перевищує 300 кв. м для квартири або 500 кв. м для будинку.

Якщо житлова нерухомість використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності), то сплачувати податок необхідно незалежно від площі такої нерухомості.

У разі виявлення розбіжностей щодо нарахованої суми податку, громадяни можуть звернутися до Центрів обслуговування платників та провести звірку та переглянути сформовані податкові повідомлення-рішення в Електронному кабінеті за наявності електронного ключа або скориставшись мобільним застосунком «Моя податкова».

Новина 5

Нові вимоги до бухгалтерської служби бюджетної установи – постанова КМУ

КМУ постановою від 16 травня 2025 р. № 566 вніс зміни до Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, виклавши його в новій редакції. До речі, востаннє це Положення змінювали ще десять років тому.

Як повідомили в парламенті нова редакція Положення:

- оптимізувала завдання, функціональні обов'язки та повноваження бухгалтерської служби бюджетної установи з урахуванням норм Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших нормативно-правових актів;
- визначила статус бухгалтерської служби та її керівника відповідно до вимог законодавства;
- урегулювала відносини бюджетних установ при обслуговуванні централізованою бухгалтерією.

Новина 6

Мінфін змінив Інструкцію про нарахування і сплату ЄСВ

Мінфін наказом від 05.05.2025 р. № 231 вніс зміни до Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Зміни стосуються підтвердження встановлення працівнику

інвалідності для цілей нарахування і сплати ЄСВ.

Нагадаємо, що згідно з ч. 13 ст. 8 Закону про ЄСВ для підприємств, установ і організацій, ФОП, у т. ч. єдинників, в яких працюють особи з інвалідністю, ЄСВ встановлюється у розмірі 8,41% бази нарахування для працюючих осіб з інвалідністю. До такої бази належать сума нарахованої кожній застрахованій особі зарплати за видами виплат, які включають основну та додаткову зарплату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у т.ч. в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці», та сума винагороди фіз. особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.

Раніше підтвердженням встановлення працівнику інвалідності та підставою для застосування ЄСВ у розмірі 8,41% була завірена копія довідки до акта огляду в медико-соціальної експертній комісії про встановлення групи інвалідності. Утім, з 01.01.2025 р. експертиза щодо встановлення інвалідності для повнолітніх осіб проводиться експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи. Виправити клопіт з документальним підтвердженням відповідного статусу і покликаний Наказ №231.

Надалі підтвердженням встановлення працівнику інвалідності є належним чином засвідчений витяг із рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи щодо встановлення інвалідності, отриманий відповідно до Постанови №1338, або копія довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією про встановлення групи інвалідності, яка видана до 1 січня 2025 року.

Новина 7

За яку рекламу роботодавців будуть штрафувати?

З 8 травня Держпродспоживслужба розпочала моніторинг оголошень про вакансії, які публікують роботодавці, на дотримання чинних норм законодавства. Держпродспоживслужба наголосила на важливих правилах, яких мають дотримуватися роботодавці, розміщуючи оголошення про вакансію.

Так, згідно Законом України «Про рекламу», оголошення про вакансії не можуть містити дискримінаційних вимог. Зокрема, заборонено вказувати обмеження за такими ознаками: расою, статтю, віком; кольором шкіри, станом здоров'я чи інвалідністю; сексуальною орієнтацією або ВІЛ-статусом; політичними чи релігійними переконаннями; етнічним походженням, місцем проживання; соціальним чи майновим становищем; за місцем проживання; за іншими ознаками, не пов'язаними з характером роботи або умовами її виконання.

Новина 8

Мінфін знову змінив форму Податкової декларації з податку на прибуток

Наказом Міністерства фінансів України від 24 квітня 2025 року № 215 затвердили чергові зміни до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств.

Зокрема, у цій Податковій декларації доповнили рядок 10 «Особливі відмітки» новим рядком такого змісту: «платника податку, який подає уточнюючий розрахунок відповідно до пункту 50.11 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України, у зв'язку з отриманням від контролюючого органу інформації про виявлені обставини (факти), що можуть свідчити про здійснення операцій з метою надання неправомірної вигоди службовій особі іноземної держави». Показники доповнили трьома новими рядками.

Також у додатках до Податкової декларації доповнили новими рядками таблицю розділу 3 «Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій (стаття 140 розділу III Податкового кодексу України)» додатка РІ до рядка 03 РІ Податкової декларації. У додатку ДІА до Податкової декларації додали два нові рядки.

Новина 9

Працюєш не за місцем проживання – ДПС наполягає подбати про податковий облік офісу

Фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, мають дотримуватись спеціального порядку обліку в податкових органах. Податківці роз'яснили, що саме передбачає пункт 6.8 розділу VI Порядку №1588.

Наприклад, якщо робоче місце нотаріуса знаходиться в іншому місті чи громаді, ніж місце постійного проживання, така особа зобов'язана стати на облік за неосновним місцем обліку. Це робиться в податковому органі, на території якого розташований офіс. Така вимога впливає з розділу IV ПКУ.

Про реєстрацію, анулювання або припинення нотаріальної діяльності територіальні органи Міністерства юстиції мають повідомити податкову за місцем проживання нотаріуса протягом п'яти робочих днів. Це передбачено спеціальним Положенням №871/5. У разі, якщо податкова виявляє, що особа здійснює професійну діяльність, але не перебуває на обліку, контролюючий орган надсилає такій особі повідомлення про необхідність подати заяву для взяття на облік.

До речі, для внутрішньо переміщених осіб - особливий порядок. Так, самозайнята особа, яка є внутрішньо переміщеною, може подати заяву про взяття на облік або зміну місця обліку за фактичним місцем проживання, відповідно до довідки ВПО. Копію цієї довідки потрібно надати податковій.

Гарного та мирного тижня!